

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΕΔΚΕ

Της ΟΥΡΑΝΙΑΣ ΣΟΥΛΤΗ

ΕΤΗΣΙΟ ΤΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΕΔΚΕ

Η αναδιάρθρωση της Τ.Α. προτεραιότητα για το Συνέδριο

ετήσιο τακτικό συνέδριο

Κυλλίνη Ηλείας 14-16 νοεμβρίου 2007

μεταρρύθμιση και αποτελεσματικότητα
για τους πολίτες και την κοινωνία

Το ετήσιο τακτικό συνέδριο της ΚΕΔΚΕ, το πρώτο της δημοτικής περιόδου που διανύουμε, πραγματοποιείται σε μια κρίσιμη και κομβική για τον ίδιο τον θεσμό, αλλά και τη χώρα περίοδο.

Η διοικητική αναδιάρθρωση της χώρας, σύμφωνα με όσα επανειλημμένα έχει διακηρύξει ο ίδιος ο πρωθυπουργός κ. Κ. Καραμανλής πριν και μετά τις εκλογές της 16ης Σεπτεμβρίου, επανέρχεται ως προτεραιότητα στο πρόγραμμα των μεταρρυθμίσεων που προωθεί η Κυβέρνηση. Φυσικά μια τέτοια μεταρρύθμιση συμπεριλαμβάνει και την αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ωστόσο αποτελεί ζητούμενο ποιο Αυτοδιοικητικό μοντέλο θα προωθήσει τελικά η Κυβέρνηση, με δεδομένο ότι ακόμη δεν έχουν δημοσιοποιηθεί τα σχέδιά της.

Η διοικητική αναδιάρθρωση της χώρας και κατ' επέκταση και της Αυτοδιοίκησης αποτελεί αντικείμενο διεργασιών και συζητήσεων και μέσα στους κόλπους των πολιτικών κομμάτων, τα οποία προεκλογικά είχαν θέσει εν πολλοίς σε δημόσιο διάλογο τις απόψεις τους για το ρόλο

το κράτους και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στις σημερινές συνθήκες.

Σε ό,τι αφορά την ίδια την Αυτοδιοίκηση ο διάλογος για το μέλλον του θεσμού, την αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχει ανοίξει προ πολλού.

Στο προηγούμενο συνέδριό της η ΚΕΔΚΕ, το Νοέμβριο του 2005 στη Ρόδο, είχε καταθέσει για συζήτηση μία ολοκληρωμένη και επιστημονικά τεκμηριωμένη πρόταση για το σύγχρονο κράτος. Η πρόταση αυτή είχε κατατεθεί αμέσως μετά στον ίδιο τον πρωθυπουργό κ. Κ. Καραμανλή, ο οποίος είχε ανακοινώσει την έναρξη του εθνικού διαλόγου για τη διοικητική μεταρρύθμιση. Από τότε όμως δεν υπήρξε ουσιαστική συνέχεια.

Ωριμο αίτημα η αναδιάρθρωση της Τ.Α.

Η οργανωτική αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης λοιπόν αποτελεί αναμφισβήτητο και ώριμο θεσμικό αίτημα. Αποτελεί όμως και αναμφισβήτητη προϋπόθεση και όρο για τη συνολική μεταρρύθμιση του πολιτικού και διοικητικού συστήματος της χώρας, για να οδηγηθούμε σε

ένα σύγχρονο κράτος με αποκεντρωμένους θεσμούς και περιφερειακή ανάπτυξη, το οποίο θα μπορεί να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις και τα νέα δεδομένα.

Δεδομένα που χαρακτηρίζονται από δύο παράλληλες διαδικασίες:

Από το φαινόμενο της –μονοδιάστατης οικονομικής– παγκοσμιοποίησης και τις απόπειρες δημιουργίας υπερεθνικών θεσμών και διαδικασιών.

Από τη δύσκολη πορεία της ευρωπαϊκής ενοποίησης, στο πλαίσιο της οποίας αναδιατάσσεται ο ρόλος του εθνικού κράτους και γίνεται πιο επιτελικός, ενώ ενισχύεται ο ανταποδοτικός και προγραμματικός ρόλος της Αυτοδιοίκησης.

Μεταρρυθμίσεις και στην ΕΕ

Ακριβώς με αυτά τα δεδομένα σήμερα πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν ξεκινήσει συζήτηση και δρομολογήσει μεταρρυθμίσεις σχετικά με τη δομή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι τάσεις που επικρατούν είναι ο περιορισμός του αριθμού των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ και η ενδυνάμωση του ρόλου της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης. Με δυο λόγια δηλαδή η Ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση διεκδικεί να αποκτήσει ένα σημαντικότερο ρόλο στα πολιτικά πράγματα. Ρόλος που προσδιορίζεται με σαφήνεια και από την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία θεωρεί ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση, οι πόλεις και οι περιφέρειες αποτελούν το μέλλον της Ένωσης και συγκαταλέγονται στους βασικούς εταίρους και συνομιλητές στο σχεδιασμό, εφαρμογή και τη διαχείριση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων, στην ανάπτυξη και την απασχόληση.

Συγκεντρωτικό κράτος και προβληματική Αυτοδιοίκηση

Όσο για τη χώρα μας, πέραν των όποιων προθέσεων, εξακολουθεί να παραμένει το πιο συγκεντρωτικό κράτος της Ευρώπης των «25». Παρουσιάζει τα μεγαλύτερα προβλήματα περιφερειακής ανάπτυξης και καταγράφει τις μεγαλύτερες περιφερειακές ανισότητες, ενώ επιμένει να κρατά τις περιφέρειες, πολιτικά και οικονομικά, πλήρως εξαρτημένες με το διορισμένο από την κεντρική Κυβέρνηση Περιφερειάρχη.

Σε ό,τι αφορά τους δήμους και τις κοινότητες, καθημερινά διαπιστώνεται διόγκωση των προβλημάτων όλων των Καποδιστριακών δή-

μων, γεγονός που έχει ως αίτια τον προβληματικό σχεδιασμό και την προβληματική στήριξη του μεταρρυθμιστικού προγράμματος του Καποδίστρια από το 1997 μέχρι σήμερα.

Διαφορετικά αλλά εξίσου σημαντικά, είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι δήμοι στα μεγάλα οικιστικά συγκροτήματα. Προβλήματα, που απορρέουν από τον κατακερματισμό των αρμοδιοτήτων, την ύπαρξη πολλών φορέων και υπηρεσιών, την απουσία ενιαίου σχεδιασμού για την αντιμετώπιση δημοτικών ζητημάτων, την έλλειψη των αναγκαίων πόρων. Όλα αυτά έχουν ως αποτέλεσμα να μη μπορούν οι δημοτικές αρχές να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στα πολλά και σύνθετα προβλήματα και να δώσουν αναπτυξιακή διέξοδο σ' αυτά.

Μεταρρυθμίσεις για αναζωογόνηση του εθνικού χώρου

Έτσι λοιπόν η πρόταση της Αυτοδιοίκησης για τις αναγκαίες τομές και μεταρρυθμίσεις που θα οδηγήσουν στην αναζωογόνηση του εθνικού χώρου επανέρχονται στην ατζέντα και του φετινού συνεδρίου, που πραγματοποιείται 14 έως 16 Νοεμβρίου, και μάλιστα υπό το πρίσμα των συσσωρευμένων πλέον προβλημάτων –κυρίως οικονομικών– που αντιμετωπίζουν οι ΟΤΑ της χώρας. Προβλήματα που αν δεν επιλυθούν οριστικά και ριζικά κινδυνεύουν να ακυρώσουν οποιαδήποτε απόπειρα για αναδιάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Τα θέματα που συγκροτούν, εδώ και χρόνια, την ημερήσια διάταξη του διαλόγου για τις μεταρρυθμίσεις στη χώρα μας, και που αποτελούν και την ατζέντα του φετινού συνε-

δρίου είναι τα εξής: Συνενώσεις για Δήμους και Νομαρχίες, Μητροπολιτικές περιοχές και σύστημα διακυβέρνησης, Περιφέρειες και περιφερειακή ανάπτυξη, Ε.Σ.Π.Α. 2007-2013 και σύστημα διαχείρισης, οικονομική αυτοδυναμία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Οι προτεραιότητες

Ποιες προτεραιότητες θέτει λοιπόν η Αυτοδιοίκηση στο διάλογο για τις μεταρρυθμίσεις:

Ως πρώτη προτεραιότητα τίθεται η οριστική διαμόρφωση των δύο επιπέδων Αυτοδιοίκησης, Τοπικής και Περιφερειακής. Σύμφωνα με το Σύνταγμα τα δύο επίπεδα Αυτοδιοίκησης αποτελούν τον έναν από του δύο πόλους (Κράτος και Τοπική Αυτοδιοίκηση), του πολιτικού και διοικητικού συστήματος της χώρας μας, έχουν τη δική του θεμελίωση στη λαϊκή κυριαρχία και το δικό τους χαρακτήρα και ρόλο.

Αρα ο όποιος σχεδιασμός θα πρέπει να λάβει υπόψη του αυτήν την Συνταγματική επιταγή. Και σύμφωνα με την Αυτοδιοίκηση ένα νέο μοντέλο διακυβέρνησης προϋποθέτει τα εξής βήματα:

Πρώτον, άμεσος περιορισμός του κεντρικού κράτους στο ρόλο του «κράτους στρατηγείου», που θα χαράζει τις γενικές κατευθυντήριες πολιτικές, θα ασκεί τις αρμοδιότητες κρατικού χαρακτήρα στη βάση της αρχής της επικουρικότητας και θα ασκεί τον έλεγχο νομιμότητας στους δύο βαθμούς Αυτοδιοίκησης.

Δεύτερον καθιέρωση του δεύτερου βαθμού Αυτοδιοίκησης σε επίπεδο Περιφέρειας με αιρετούς περιφερειάρχες και περιφερειακά

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΕΔΚΕ

συμβούλια.

Η Περιφέρεια, ως δεύτερος βαθμός Αυτοδιοίκησης, θα έχει την αρμοδιότητα να σχεδιάζει, προγραμματίζει και υλοποιεί την περιφερειακή και διασυνοριακή ανάπτυξη. Θα πρέπει να έχει εξασφαλισμένους τους αναγκαίους πόρους και δυνατότητες αυτόνομης χάραξης και εφαρμογής πολιτικών για την προσέλκυση επενδύσεων και την περιφερειακή ανάπτυξη.

Σ' αυτό το πλαίσιο οι σημερινές Νομαρχίες μπορούν να λειτουργήσουν ως αποκεντρωμένοι δημοκρατικοί περιφερειακοί θεσμοί της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης με αιρετά όργανα και αρμοδιότητες.

Τρίτον, θεσμοθέτηση της Μητροπολιτικής Διακυβέρνησης για τα πολεοδομικά συγκροτήματα Αθήνας και Θεσσαλονίκης με αιρετά διοικητικά όργανα, τα οποία θα είναι αρμόδια να αντιμετωπίζουν ενιαία τα προβλήματα του αστικού συγκροτήματος.

Οι βασικοί τομείς αρμοδιοτήτων της Μητροπολιτικής Διακυβέρνησης θα πρέπει να είναι κυρίως: ο πολεοδομικός και χωροταξικός σχεδιασμός, η οικονομική ανάπτυξη, η κοινωνική πολιτική, η προστασία του περιβάλλοντος, η διαχείριση των απορριμμάτων, η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών, οι μεταφορές και οι τεχνικές υποδομές, καθώς και η πολιτική πολιτικής προστασίας και ασφάλειας.

Τέταρτον συνενώσεις των Δήμων της Περιφέρειας με στόχο την ισχυροποίησή τους και την εξασφάλιση της βιωσιμότητάς τους.

Οι νέοι δήμοι θα πρέπει να συγκροτηθούν με άζονες πόλεις μικρού και μεσαίου μεγέθους, προκειμένου να εξασφαλίζουν τη βιωσι-

μότητα, τις δυνατότητες παροχής ικανοποιητικών υπηρεσιών και αναπτυξιακών παρεμβάσεων, την ανταγωνιστικότητά τους, την αξιοποίηση του ενδογενούς δυναμικού, την προστασία του αστικού, αγροτικού και φυσικού περιβάλλοντος και τελικά τη συγκράτηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο και την ισόρροπη ανάπτυξη. Λαμβάνοντας δε υπόψη την ιδιομορφία της χώρας μας που συγκεντρώνει μεγάλα συμπλέγματα νησιών, αυτά θα πρέπει να αντιμετωπισθούν ως πλήρως αυτοδιοικητικές μονάδες, με ισχυρές αρμοδιότητες και εξουσίες ακόμη και κρατικού χαρακτήρα.

Επίσης απαρέγκλιτος όρος για την επιτυχή έκβαση ενός νέου κύματος συνενώσεων δήμων είναι η σύνταξη και υλοποίηση ενός Εθνικού Επιχειρησιακού Σχεδίου για τους νέους ΟΤΑ, το οποίο θα λειτουργεί συμπληρωματικά στις δυνατότητες που παρέχει το ΕΣΠΑ.

Φορολογική μεταρρύθμιση

Σε κάθε περίπτωση πάντως σημαντικά ζητήματα όπως είναι η αύξηση της απασχόλησης, η σύγκλιση των περιοχών, η αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού, η προστασία του περιβάλλοντος, η τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη δεν μπορούν να γίνουν πράξη αν δεν στηριχτούν με τους ανάλογους πόρους και μάλιστα σε μια περίοδο περιορισμού των δημοσίων δαπανών και αύξησης της έμμεσης φορολόγησης του πολίτη.

Η Αυτοδιοίκηση λοιπόν ζητά και καταθέτει πρόταση για μια συνολική φορολογική μεταρρύθμιση και εκδημοκρατισμό του φορολογικού συστήματος, όπου η διανομή του φορολο-

γικού προϊόντος και των επενδυτικών προγραμμάτων θα προβλέπει ανακατανομή των πόρων Κεντρικής εξουσίας - Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε συνδυασμό με πόρους εξισορρόπησης και εθνικής αλληλεγγύης για τους αδύναμους Ο.Τ.Α.

Η κατανομή τους δε να γίνεται με διαφάνεια και αντικειμενικά κριτήρια.

Η Αυτοδιοίκηση δηλαδή πρέπει να αποκτήσει όχι απλώς επάρκεια πόρων, αλλά και δημοσιονομική αυτοτέλεια και φορολογική εξουσία. Επάρκεια όχι μόνον ως προς τους πόρους, αλλά και ως προς τους μηχανισμούς ελέγχου αυτής της διαχείρισης, στο πλαίσιο πάντα ενός ενιαίου δημοσιονομικού συστήματος. Τέλος, βασική αρχή για τη λειτουργία των αποκεντρωμένων θεσμών Αυτοδιοίκησης είναι η διαφάνεια, ο κοινωνικός έλεγχος και η λογοδοσία.

Αγκάθι τα οικονομικά

Βασική προϋπόθεση για την συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης στη σχεδιαζόμενη Διοικητική Μεταρρύθμιση είναι η επίλυση του οικονομικού προβλήματος της Αυτοδιοίκησης που έχει δημιουργηθεί μέχρι σήμερα όχι με δική της ευθύνη. Η επίλυση πρέπει να γίνει με ένα τρόπο αποτελεσματικό και αξιόπιστο με σαφή χρονική δέσμευση και θεσμοθετημένο τρόπο.

Ο ίδιος ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ κ. Ν. Κακλαμάνης έχει υπογραμμίσει ότι καμία μεταρρύθμιση δε μπορεί να προχωρήσει εάν δεν αντιμετωπιστούν τα οικονομικά προβλήματα της Αυτοδιοίκησης, αν δεν διατεθούν οι απαραίτητοι πόροι και αν δεν ξεκαθαριστούν οι αρμοδιότητες.

Αυτό καταρχήν σημαίνει:

- Απόδοση όλων των παρακρατηθέντων σε μια περίοδο τριετίας, αρχής γενομένης από το 2008.
- Νέο σύστημα χρηματοδότησης της Αυτοδιοίκησης με συμμετοχή στο «καλάθι» εκτός του Φόρου Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων και των Τελών Κυκλοφορίας, τον Φόρο Ακίνητης Περιουσίας και ποσοστού στον Φ.Π.Α.
- Θεσμοθέτηση σε μόνιμη βάση των δαπανών που αφορούν την μονιμοποίηση των συμβασιούχων.
- Καθορισμός του ποσοστού χρηματοδότησης της Δημοτικής Αστυνομίας.
- Εκπλήρωση της συνταγματικής επιταγής κάθε μεταφερόμενη αρμοδιότητα στην Αυτοδιοίκηση να συνοδεύεται από τους αντίστοιχους πόρους.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2008

Η δημοσιονομική σταθερότητα περιορίζει δραματικά τα οικονομικά της Τ.Α.

Η μέχρι τώρα εμπειρία στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δείχνει πως οι γενναιόδωρες υποσχέσεις όλων των κυβερνήσεων, ακόμη κι αν διατυπώνονται από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό, δεν συνεπάγονται αυτομάτως και τη δρομολόγηση των αντίστοιχων «γενναιόδωρων» ρυθμίσεων, ιδίως αν αυτές αφορούν στα οικονομικά.

Πολύ περισσότερο όταν προτεραιότητα της σημερινής κυβέρνησης, που αποτυπώνεται σαφέστατα στο προσχέδιο του Προϋπολογισμού για το 2008 που κατατέθηκε στη Βουλή, είναι και φέτος η δημοσιονομική σταθερότητα, η οποία κατευθύνεται σε δύο μέτωπα: στην περαιτέρω μείωση του δημόσιου ελλείμματος, τον περιορισμό των δημοσίων επενδυτικών δαπανών και στην αύξηση της έμμεσης φορολογίας.

Προτεραιότητα δηλαδή που συμπα-

ρασύρει και περιορίζει δραματικά τις λειτουργικές, οικονομικές, αναπτυξιακές δυνατότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Κατά συνέπεια βάλουν ευθέως και στη συνέχιση άσκησης του κοινωνικού ρόλου της Αυτοδιοίκησης με τη στήριξη των ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού μέσω πολιτικών και δράσεων, που στοχεύουν στην εξασφάλιση της κοινωνικής συνοχής στις τοπικές κοινωνίες.

Με δυο λόγια δηλαδή σύμφωνα με το προσχέδιο του προϋπολογισμού, η Τοπική Αυτοδιοίκηση το 2008, δεν προβλέπεται να πάρει έστω και μέρος από αυτά που της οφείλουν, αλλά ούτε και τους αναγκαίους πόρους για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που της έχουν εκχωρηθεί.

Η δημοσιονομική στενότητα τείνει να γίνει βρόγχος για την Αυτοδιοίκηση έτσι που οποιαδήποτε μεταρρύθμιση, κι αν προχωρήσει, δείχνει εκ των προτέρων καταδικασμένη σε αποτυχία.

Νικήτας Κακλαμάνης: Θα παραιτηθώ από πρόεδρος, αν είναι να επαιτώ

Τούτων δεδομένων, ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ κ. Νικήτας Κακλαμάνης σχολιάζοντας το

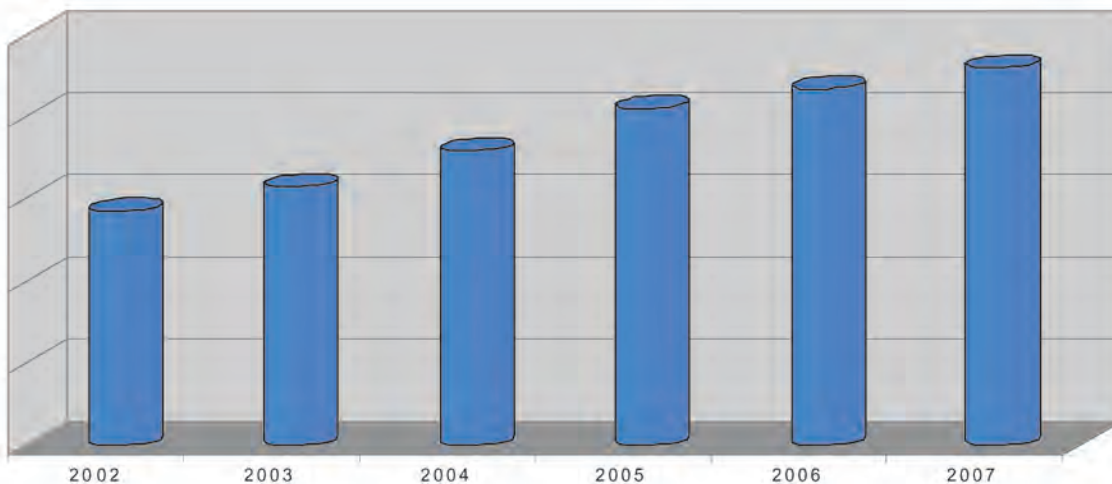
προσχέδιο του Προϋπολογισμού για το 2008 δήλωσε απαισιόδοξος σ' ό,τι αφορά τα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και υπογράμμισε εμφαντικά ότι «οι υποσχέσεις πρέπει να τηρούνται και αν κάποιοι τις ξέχασαν, η ΚΕΔΚΕ θα τις υπενθυμίσει και βεβαίως θα διεκδικήσει τα οφειλόμενα. Δεν προτίθεται να μετατραπώ σε «πρόεδρο επαίτη».

Με νεώτερη δήλωσή του δε απείλησε με παραίτηση από την προεδρία της ΚΕΔΚΕ αν η κυβέρνηση δεν υλοποιήσει δεσμεύσεις της για την οικονομική ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. «Δεν με ενδιαφέρει, σημείωσε, να είμαι πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ αν είναι να πηγαίνω από υπουργό σε υπουργό και να ζητώ τα αυτονόητα».

Αρνητικά τα οικονομικά μεγέθη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

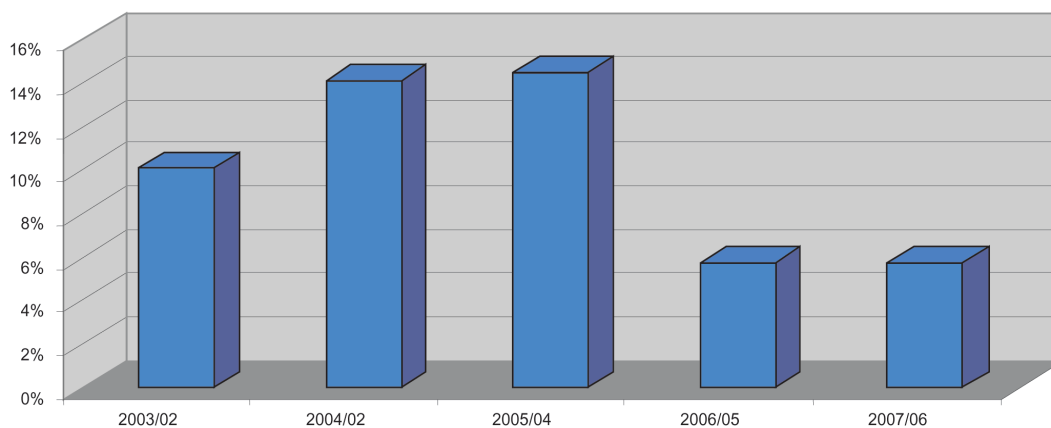
Από μια πρώτη ανάγνωση του προσχεδίου του Προϋπολογισμού για το έτος 2008 το κύριο χαρακτηριστικό που προκύπτει είναι ότι η μεγέθυνση της δημόσιας κατανάλωσης θα παρουσιάσει καθοδική τάση, θα μειωθεί από το 4,2% που ήταν πέρυσι στο 0,7% φέτος. Η μείωση αυτή αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά

ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΚΑΠ, σε ονομαστικές τιμές

Πηγή: Κρατικός Προϋπολογισμός 2007. Εισηγητική Έκθεση

ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΠ

Πηγή: Κρατικός Προϋπολογισμός 2007. Εισηγητική Έκθεση

299 εκ. ευρώ επιπλέον θα μοιραστούν φέτος δήμοι, νομαρχίες, περιφέρειες και κεντρική υπηρεσία

Τα συνολικά έσοδα του Υπουργείου Εσωτερικών από τον τακτικό προϋπολογισμό προβλέπεται να αυξηθούν κατά 8,4% για το 2008, από 3.571 εκ. ευρώ το 2007 σε 3.870 το 2008, δηλαδή αύξηση της τάξης 299 εκ. ευρώ. Το ποσό αυτό προορίζεται όχι μόνο για το ταμείο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αλλά και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, της Περιφέρειας και της κεντρικής υπηρεσίας.

τα αντίστοιχα οικονομικά μεγέθη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Επίσης, ενώ η προϋπολογιζόμενη αύξηση από το σύνολο των φορολογικών εσόδων για το 2008 αναμένεται να φτάσει στο 12,3%, η αύξηση των εσόδων από τη φορολόγηση φυσικών και νομικών προσώπων –που αποτελεί και τη βασική πηγή χρηματοδότησης των ΚΑΠ της Τοπικής Αυτοδιοίκησης– θα κυμανθεί στο μισό του γενικού συνόλου και στα ίδια με τα περσινά επίπεδα, στο 6,7%, λόγω των μειώσεων των φορολογικών συντελεστών. Αντίθετα τα έσοδα από τον ΦΠΑ αναμένεται να αυξηθούν κατά 13,4% και από τον Φόρο Ακίνητης Περιουσίας κατά 275%.

Με βάση τα παραπάνω δεδομένα από την Τοπική Αυτοδιοίκηση επανέρχεται στο τραπέζι το ζήτημα της διεύρυνσης των χρηματοδοτικών πηγών των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων, με τη διεκδίκηση του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας και ποσοστού του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, που άλλωστε αποτελούν μέρος των προτάσεων της ΚΕΔΚΕ για την φορολογική μεταρρύθμιση.

Μείον και το πρόγραμμα επενδύσεων για τους δήμους

Στα δύο παραπάνω δεδομένα πρέπει να προστεθεί και το γεγονός του περιορισμού των δαπανών για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, από 6,2% το 2007 στο 5,7% το 2008. Περιορίζονται μάλιστα δραστικά ακόμη και εκεί που η χρηματοδότηση προέρχεται από κοινοτικούς πόρους. Για παράδειγμα οι συγχρηματοδοτούμενες δαπάνες από κοινοτικούς πόρους και τον προϋπολογισμό επενδύσεις α-

πό 4,25 δις ευρώ το 2007 μειώνονται σε 4,17 δις ευρώ το 2008, παρότι η χρονιά αυτή, λόγω της ταυτόχρονης υλοποίησης του Γ' και Δ' ΚΠΣ, δίνει τη δυνατότητα για περισσότερες επενδύσεις.

Οι μειώσεις αυτές συμπαρασύρουν και τις δαπάνες στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εσωτερικών, που μειώνονται κατά 14,6%. Από 1,05 δις ευρώ το 2007, «πέφτουν» στα 897 εκ. ευρώ το 2008.

Το γεγονός αυτό αναμένεται να επηρεάσει τόσο την ολοκλήρωση των χρηματοδοτούμενων έργων από εθνικούς πόρους, όσο και την εξέλιξη των κοινοτικών έργων που απαιτούν εθνική συμμετοχή. Ανοικτό επίσης παραμένει και το ποσό που θα κατανεμηθεί ως ΣΑΤΑ στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, το οποίο στην καλύτερη των περιπτώσεων αναμένεται να κυμανθεί στα ίδια με τα περσινά και προπέρσινα επίπεδα.

Δυσοίωνες είναι επίσης οι προβλέψεις για τη συνεισφορά των υπουργείων στο ταμείο του αναπτυξιακού προγράμματος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης «ΘΗΣΕΑΣ», που έτσι κι αλλιώς μέχρι σήμερα είναι μηδενική.

Ακάλυπτες οι δαπάνες για τη μονιμοποίηση των συμβασιούχων

Σε ότι αφορά την Τοπική Αυτοδιοίκηση

Πρόγραμμα	Άτομα	Ετήσιες Αποδοχές	Σύνολο
Βοήθεια στο Σπίτι	164	20.000	3.280.000
Παιδικοί Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	1135	20.000	22.700.000
Σχολικοί Φύλακες	2683	22.000	59.026.000
ΚΕΠ - ΑΜΕΑ κ.λπ.	9.000	20.000	180.000.000
Σύνολο	12.982	82.000	265.186.000

στο προσχέδιο συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες για τις αμοιβές του προσωπικού μερικής απασχόλησης, τη μισθοδοσία του προσωπικού των ΚΕΠ, αλλά και την αύξηση των αποδοδιόμενων πόρων.

Από τα παραπάνω ποσά και δεδομένα προκύπτει ότι:

Πρώτον, παραμένει αδιευκρίνιστο αν θα καλυφθούν, από πού και σε τι ποσοστό οι απαιτούμενες δαπάνες μισθοδοσίας του προσωπικού των ΟΤΑ που μονιμοποιήθηκε με βάση το Π.Δ. 164/04.

Σημειωτέον ότι μόνο για την κάλυψη των δαπανών αυτών απαιτούνται 265 εκ. ευρώ, ενώ το επιπλέον ποσό που θα κατανεμηθεί σε δήμους, νομαρχίες, περιφέρειες και κεντρική υπηρεσία ανέρχεται στα 299 εκ. ευρώ.

Δεύτερον, δεν προβλέπονται –όπως και το 2007– δαπάνες για την δημοτική αστυνομία, της οποίας το ετήσιο λειτουργικό κόστος ανέρχεται περίπου στα 130 εκ. ευρώ. Οι συζητήσεις για το χρηματοδοτικό σχήμα στο υπουργείο Εσωτερικών έχουν σταματήσει, χωρίς να ολοκληρωθούν, ενώ η ΚΕΔΚΕ έχει προτείνει η χρηματοδοτική σχέση κράτους - Τοπικής Αυτοδιοίκησης να ξεπερνάει το 70%-30%.

Τρίτον, δεν προβλέπεται καμία αύξηση των δαπανών για τις μεταφερθείσες στην Τοπική Αυτοδιοίκηση αρμοδιότητες.

Να σημειωθεί ότι το 2006 από τον κρατικό προϋπολογισμό δόθηκαν για τις μεταφερθείσες αρμοδιότητες (βρεφονηπιακοί, αθλητικά κέντρα και επισκευές σχολείων) 180 εκ. ευρώ, όταν στην ΚΥΑ ενεγράφησαν 421 εκ. ευρώ. Η διαφορά των 262 εκ. ευρώ χρηματοδοτήθηκε με πόρους των ΟΤΑ. Στον προϋπολογισμό του 2007 έχει εγγραφεί το ίδιο ποσό, 180 εκ. ευρώ. Το συνολικό έλλειμμα, για το χρονικό διάστημα 2003-2007, από την περιορισμένη απόδοση των πόρων για την χρηματοδότηση των μεταφερθεισών αρμοδιοτήτων, ξεπερνά πλέον το 1,140 εκ. ευρώ.

Καμία πρόβλεψη για τα παρακρατηθέντα

Η πιο «εκκωφαντική παράλειψη» του προ-σχεδίου Προϋπολογισμού για το 2008 είναι η απουσία οποιασδήποτε πρόβλεψης για την απόδοση των παρακρατηθέντων - υπεξαίρεθέ-

ντων πόρων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατά τα τελευταία χρόνια.

Παραμένει ανεκτέλεστη –τουλάχιστον δεν αποτυπώνεται στον προσχέδιο– και η πιο πρόσφατη δέσμευση της Κυβέρνησης. Ο ίδιος ο υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γ. Αλογοσκούφης στην τελευταία συνάντησή με την Ε.Ε. της ΚΕΔΚΕ υποσχέθηκε τη σταδιακή καταβολή τους από το πρώτο εξάμηνο του 2008. Σημειώνεται ότι το ύψος των παρακρατηθέντων μέχρι το 2003, σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ήταν σε ονομαστικές τιμές και άτοκα 1,4 δις ευρώ. Από το 1989 μέχρι σήμερα το ποσό αυτό, με τις αποκλίσεις στις μεταφερόμενες και τις μεταφερθείσες αρμοδιότητες, έχει υπερδιπλασιαστεί και ξεπερνά τα 2,9 δις ευρώ.

Ιδού η Ρόδος

Ο νέος προϋπολογισμός δεν αφήνει περιθώρια αισιοδοξίας για τα ταμεία των Δήμων. Τα μεγάλα αιτήματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, είτε αφορούν τα παρακρατηθέντα, είτε τις μεταφερόμενες και τις μεταφερθείσες αρμοδιότητες ως συνταγματική απαίτηση και πάλι προσπερνιούνται.

Η ΚΕΔΚΕ έχει διατυπώσει και πρόσφατα καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις στην Κυβέρνηση για τα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ειδικότερα σε ότι αφορά τους ΚΑΠ διαπιστώνει την αδυναμία τους να παρακολουθήσουν την εξέλιξη των δαπανών της

Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η επαναδιαπραγμάτευση του «καλαθιού» των ΚΑΠ θεωρείται απολύτως αναγκαία και δεν μπορεί παρά να συνδυαστεί με την επαναδιάταξη των τοπικών φορολογικών εσόδων. Οι προτάσεις της ΚΕΔΚΕ είναι πρώτον η συμμετοχή στους ΚΑΠ του 10% των φορολογικών εσόδων από το ΦΠΑ.

Δεύτερον, η απόδοση του Φόρου Ακίνητης Περιουσίας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Τρίτον, τα τέλη κυκλοφορίας να γίνουν αποκλειστικός φόρος της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Τέταρτον, να ενταχθεί στους ΚΑΠ το ΕΤΕΡΙΣ και να χρηματοδοτεί τοπικές περιβαλλοντικές παρεμβάσεις και πολιτική προστασία.

Η λύση βέβαια στα οικονομικά αδιέξοδα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι η φορολογική αποκέντρωση, όχι με την επιβολή νέων φόρων αλλά με την μεταφορά φορολογικών εσόδων από το κεντρικό κράτος στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Βέβαια το συνέδριο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι μπροστά μας και μαζί με τα μεγάλα θέματα της διοικητικής μεταρρύθμισης, που προωθεί η κυβέρνηση, θα συζητηθούν και τα οικονομικά της Αυτοδιοίκησης.

Διακηρυγμένη και ξεκάθαρη είναι και η θέση του προέδρου της ΚΕΔΚΕ κ. Νικήτα Κακλαμάνη, ότι αποτελεί κορωνίδα των θέσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης η βεβαιότητα πως καμία διοικητική μεταρρύθμιση δεν πρόκειται

να γίνει και κυρίως να πετύχει και να προχωρήσει χωρίς, πρώτον, ουσιαστική μεταφορά κρατικών αρμοδιοτήτων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και δεύτερον, χωρίς τους αντίστοιχους πόρους.

«Διεκδικούμε και θέλουμε να πάρουμε κρατικές αρμοδιότητες που δεν τις έχουμε και χρήματα προκειμένου να μπορέσουμε να στηρίξουμε αυτές τις αρμοδιότητες. Αυτό είναι αδιαπραγμάτευτο. Δεν μπαίνει σε κουβέντα με καμία κυβέρνηση και με κανέναν υπουργό», τόνισε με νόημα και προς πάσα κατεύθυνση ο κ. Κακλαμάνης στην πρόσφατη σύσκεψη της ΚΕΔΚΕ με τους προέδρους των ΤΕΔΚ και τους δημάρχους πρωτευουσών.

Για όλους λοιπόν ισχύει το «ιδού η Ρόδος». Και το συνέδριο είναι μιας πρώτης τάξεως ευκαιρία να ξεκαθαρίσει το τοπίο.

